

Çin'in Nükleer Caydırıcılık Politikasına Kısa Bir Bakış ve Çinli FOBS

Hakan KILIÇ
Savunma Analisti

İkinci Dünya Savaşı ve sonrasında SSCB'den roket teknolojileri konusunda çok fazla teknoloji transferi alan Çin Halk Cumhuriyeti, Rus yapımı (Alman V-2 balistik füzesi türevi ve daha büyüğü olan) R-2 balistik füzelerini SSCB izni ile kopyalayarak kendi balistik füzesini yaptı. 60'lı yıllarda ise Çin-Rusya sınır anlaşmazlığından kaynaklanan kısmi sınır çatışmalarından sonra roket teknolojilerine tek başına devam etmek zorunda kalmış ve bugün ABD ve Rusya'dan çok da geri kalmadığını çeşitli balistik füzeleri ile ispatlamıştır. Hatta hipersonik füzeler, ALBM (Havadan atılan balistik füzeler), gemisavar füzeler, ALCM, GLCM türü seyir füzeleri veya beşinci nesil uçak teknolojileri, harp gemisi inşa sektörü, uçak gemisi ve deniz havacılığı, kargo ve deniz karakol uçakları, SİHA teknolojileri vb. birçok dalda Rusya ve ABD ile rekabet edecek seviyededir. SLV yani uydu taşıma roketleri konusunda ise asla ABD, Rusya'nın gerisinde değildir.

Bugün Çin dünyanın üçüncü nükleer gücü olarak Pasifik'te ABD için en büyük tehdit iken konvansiyonel gücü itibari ile Rusya'yı geride bırakmış ve nerede ise her sınıftan yılda 3-5 tane harp gemisi inşa kapasitesi ile ABD donanmasını 15-20 yıl içinde yakalayacağı öngörülmektedir. Diğer yandan "Asgari Nükleer Caydırıcılık" politikasını bir kenara bırakarak "Agresif nükleer caydırıcılık" diyebileceğimiz ABD-Rusya-Kuzey Kore örneği gibi bir silahlanmayı amaçladığı görülen ve bu konuda ABD ve Rusya'yı örnek alan Çin, son yıllarda nükleer harp başlığı teslim araçlarını çok geliştirmiş ve çeşitlendirmiştir.

Bu bağlamda kısa menzilli SRBM'ler ve dahi MRBM ve IRBM'ler için son derece mobil TEL araçları (Transporter Erector Launcher/Taşıyıcı ve Fırlatıcı Araç/Lançer) geliştirdiği ve yine DF-41 ICBM'leri içinde mobil TEL'ler yani Rus TOPOL serisindeki gibi çok tekerlekli mobil ICBM'ler üretmeye başladığı ve hatta daha ileri giderek çölde yüzlerce ICBM konuşlanabileceği yer altı siloları inşa etmeye başladığı uydu fotolarına yansımıştır.

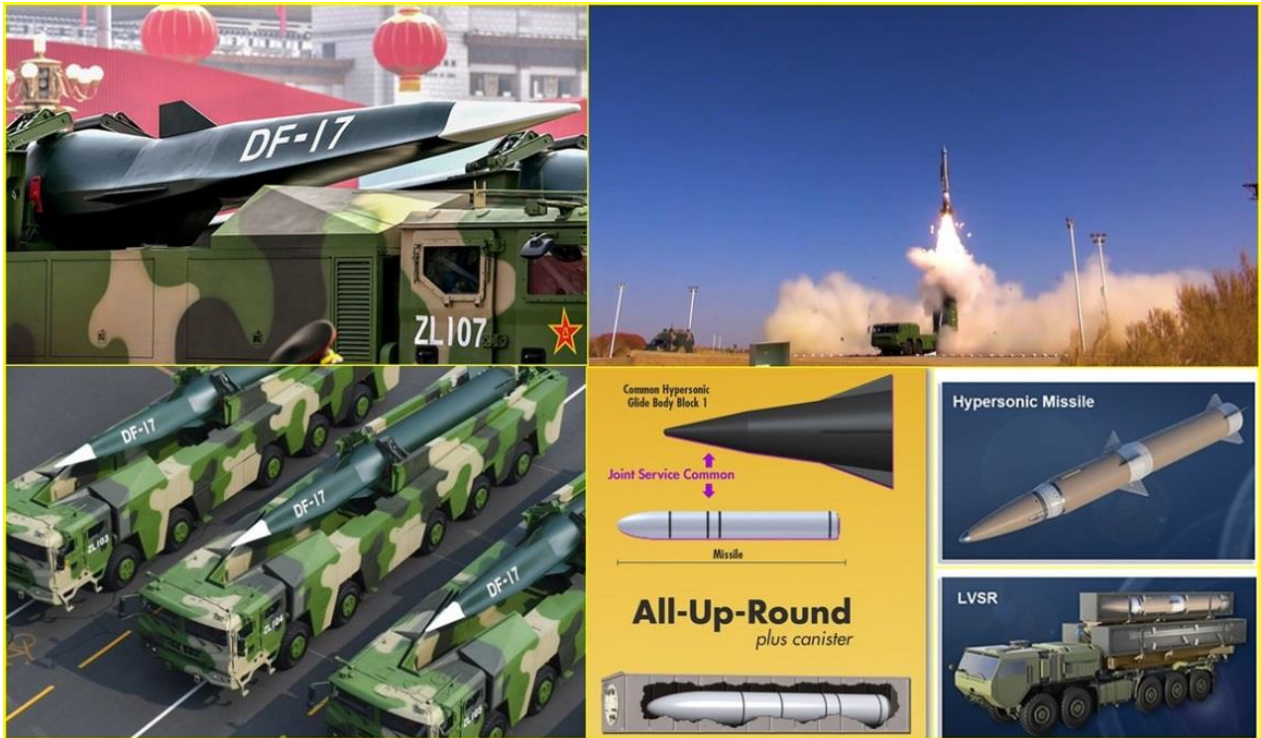
Bunları ve daha fazlasını yani "Asgari Nükleer Caydırıcılık"ı bırakarak benim tabirim ile "Çin'in Agresif Nükleer Caydırıcılık Politikası" nı yeni çıkan "**Balistik Füzeler, Dünyada Roketçiliğin Tarihsel Gelişimi ve Füze Sistemlerinin Teknik İncelenmesi**" kitabımın "Çin" bölümün başında 15 sayfa kadar ayrıntılı olarak anlattım. Daha sonra da 300 km üzeri menzili olan tüm Çin balistik füzelerinin tek tek teknik

özelliklerini ve füzeleri anlatırken de Çin'in "Savunma Politikası"nı özellikle nükleer silahlar ve balistik füze bazında çeşitli satır araları ve dipnotlarda aktarmaya çalıştım.

Ancak bugün size, Çin ordusu için üretilen ve dünyada operasyonel olmayan en yakın olduğu tahmin edilen bir FOBS olan Çin FOBS'ünü kitabımdaki ilgili ara başlığın altındaki yazıyı aynen alarak aktaracağım.

Çin'in yeni sürprizi Çinli FOBS (Franksiyonel Yörünge Bombardıman Sistemi)

2021 yılı Ekim ayında Amerikan ve dünya medyasına bomba gibi düşen haber ise Çin'in yeni bir hipersonik hızlı platformu test ettiğine dair Pentagon tarafından onaylanan haber idi. Burada kast edilen Çin'in daha önceki HGV'si DF-17 veya yeni hipersonik karadan karaya füzesi değildi. (Balistik füze değil, balistik yörünge de değil. Seyir füzesi gibi uçuyor. O yüzden hipersonik füze diyoruz. Yoksa balistik füzelerin büyük çoğunluğu zaten hipersonik füzelerin yani 5 Mach'ın çok üstünde bir hızla uçup, hedefe dalıyor.)

Çin HGV'si DF-17. Sağ üst köşede yeni test ettiği hipersonik karadan karaya füze sistemi. Sağ altta ise Amerikan hipersonik karadan karaya füze sistemi görülüyor ki o da test aşamasında ve henüz operasyonel değil. (Fotoğraflar: Xinhua News Agency Handout/EPA, Lockheed Martin resmi web sitesi.)

Kast edilen ise şu idi: Pentagon, Çin'in bir FOBS yani (The Fractional Orbital Bombardment System/Franksiyonel Yörünge Bombardıman Sistemi) Franksiyonel Yörünge Bombardıman Sistemini test ettiğini iddia etmişti. Bilindiği gibi Amerikan X-37B uzay ortamında bırakılan ve hipersonik hızlarda yörüngede kalan dünya çevresinde dolanabilen ve dahi kendi itki sistemi yani motorları

olduğu için manevra yeteneği olan bir “uzay uçağı” şeklinde tanımlanan deneysel bir tasarım idi. Görevi ve amacı gizlenen ve hala resmi olarak açıklanmayan ancak birçok kez test uçuşu yaptığından kamuoyu ile paylaşılan X-37B’ni ne olduğu çok tartışılrsa da artık bir FOBS veya FOBS aracı olduğu anlaşıldı.

İşte yeni Çin uçağının da nükleer ve konvansiyonel taarruz amaçlı seyir füzeleri veya yörüngeden savaş başlıkları bırakabilecek bir FOBS olma ihtimali Pentagon’da “alarm zili” olarak nitelendirilmiştir. Çin’in, ABD’nin X-37B’si gibi bir “uzay uçağı” veya FOBS geliştirme olasılığını göz ardı edilemezdi. “Uzay uçakları” ve bazı yörünge silahlarının testleri ayırt edilemez olabileceğinden, Çin’in niyetini belirlemek de zor. Aslında, Çin’in bir teknoloji gösterim aracını birden fazla potansiyel uygulama ile test etmesi bile mümkündür.¹ Basında çıkan haberlere göre ise “Çin, bir süzülme gövdesini yörüngeden çıkarmadan önce savaş başlıklarını düşük dünya yörüngesindeyken hedeflerine yönelik yerleştirebilen bir nükleer silah dağıtım sistemi olan FOBS’u test etti.” Testin bazı detayları belli değil ve Çin bunun gerçekleştiğini reddetti.

ABD medyasına yansıyan haberlerden kısa süre sonra yine Pentagon kaynaklı diğer bir haber ise tam bir “bomba haber” idi.² Çin söz konusu FOBS’u sadece yörüngede gezdirmekle kalmamış, Çin üzerinden bilinmeyen bir noktaya, bilinmeyen bir silah yükünü bırakmışmış. Uzmanlar FOBS’un uzay ortamında bir HGV(Hipersonik süzülme aracı) veya güdümlü füze bırakma ihtimalini değerlendiriyormuş. Amerikan balistik füze savunma sistemini çok kolaylıkla by-pass edebilecek bu HGV’nin bir daha ne zaman, nerede bırakacağı belli olmayan, sürekli yörüngede dönen bir FOBS’dan bırakılması, işi iyice içinden çıkılmaz hale getirmiş durumda veya durumdaymış diyebiliriz.

Görev tanımı hala daha gizli olan özellikleri ve kabiliyetleri açıklanmamış ancak bir FOBS olduğu tahmin edilen hipersonik süratte yörüngede uçabilen “uzay uçağı” diyebileceğimiz X-37B. ABD’de uçuş testleri (uzay ortamında) devam ediyor.

¹ <https://www.ft.com/content/ba0a3cde-719b-4040-93cb-a486e1f843fb>, <https://www.defensenews.com/news/pentagon-congress/2021/10/27/gen-milley-calls-chinese-weapon-test-very-concerning/>, 27 Ekim 2021.

² <https://www.thedrive.com/the-war-zone/43242/chinas-hypersonic-mystery-weapon-released-its-own-payload-and-nobody-knows-why>.

Aslında FOBS'lar bir Soğuk Savaş teknolojisidir (R-36/RS-SS-9 Mod 3 Scarp-1968). Ancak test raporları doğruysa Çin bu sistemi geliştiren ilk devlet olacak (Şayet Amerikan X-37B'den daha önce servise girerse.) Aslında daha da ötesi var: Nazi döneminde birbirine bağlanmış birkaç balistik füze ile Almanya'dan fırlatılıp New York'u bombalamayı hayal eden ve tasarım yapan, ancak geliştirmeye fırsat bulamayan Alman mühendis Eugene Sanger'in "Gümüş Kuş-Alt yörünge bombacısı" bu konuda ilkti. Ancak ister insanlı, ister insansız olsun o günün malzeme teknolojisinde test imkanı bulsa dahi yanmadan atmosfere yeniden giriş yapabilmesi imkansız idi.

Diğer yandan Rus-RS-28 SARMAT (SS-X-30) ICBM'sini anlatırken bahsettiğim gibi Putin SARMAT'ın, Amerikan BMD sistemini by-pass ederek Güney Kutbu üzerinden Amerika'ya saldırabilecek bir ICBM veya HGV taşıyan bir ICBM olduğunu iddia etmişti. Çok uzun menzilli HGV olması gereken bu sistem de bir FOBS olmasa da, çünkü bu hava araçları ICBM'e sığmaz, onun gibi yörüngede dolaşabilecek bir sistem olabilir. Ancak FOBS kadar itki sağlayacak motor barındırmadığından menzil açısından manevra yapma toleransı ve düz uçuş menzili daha az olacaktır. İşte Çin'in test ettiği sisteminde Rus sistemi gibi "orbital" bir HGV değil, Amerikan istemi gibi FOBS olduğundan şüpheleniliyor. Daha önce belirttiğim gibi uzay uçağı diyebileceğimiz FOBS'lar ile bazı yörünge silahlarının testlerini ayırt etmek zordur.

FOBS, savaş başlığını (yani RV'yi veya ileriki zamanlarda füzesini) yörüngeden çıkarıp dünyaya yöneltmek için ilave hacimli retro roketler gerekir. Bu nedenle tipik bir ICBM ile karşılaştırıldığında daha büyük savaş başlıkları için daha az alan vardır. Ayrıca son yapılan söz konusu teste Çin test aracının veya FOBS'unun savaş başlığının hedefi 38 km civarında kaçırdığı bildirilmiş (ABD kaynakları).

Şimdi Çin yapımı balistik füzeleri anlatmaya başlayacağız ancak, Çin'in en etkili füzelerinin ICBM olduğu için DF-5, DF-41 gibi füzeler olduğu, diğer IRBM, MRBM'lere geldikçe öneminin azalacağını, hele genelde konvansiyonel başlıklı olan SRBM'lerin çok daha önemsiz olduğunu düşünüyorsanız, yanıldığınızı söyleyebilirim. ICBM'lerden sonra belki de en caydırıcı olanlar aradaki menzildekiler değil, 1000 km'ye kadar menzili olan SRBM'lerdir. Çünkü SRBM'ler MRBM ve IRBM'lerden çok daha küçük ve düşük maliyetli olduğundan nükleer olmayan bir savaşta veya büyük konvansiyonel savaşta bile çok sayıda sarf edilebileceğinden çok etkili sistemler olacaktır. Çünkü SRBM sınıfındaki füzelerden Çin envanterinde yüzlerce bulunmaktadır. (Bu teorim diğer ülkeler için geçerli olmayabilir, ülke bazında değerlendirmek lazım.) Genelde DF şeklinde isimlendirilen füzeler Maoist bir slogan olan "Dong Feng/东风" yani "Doğu Rüzgarı"ndan ismini alır. DF-15, DF-21 vb.

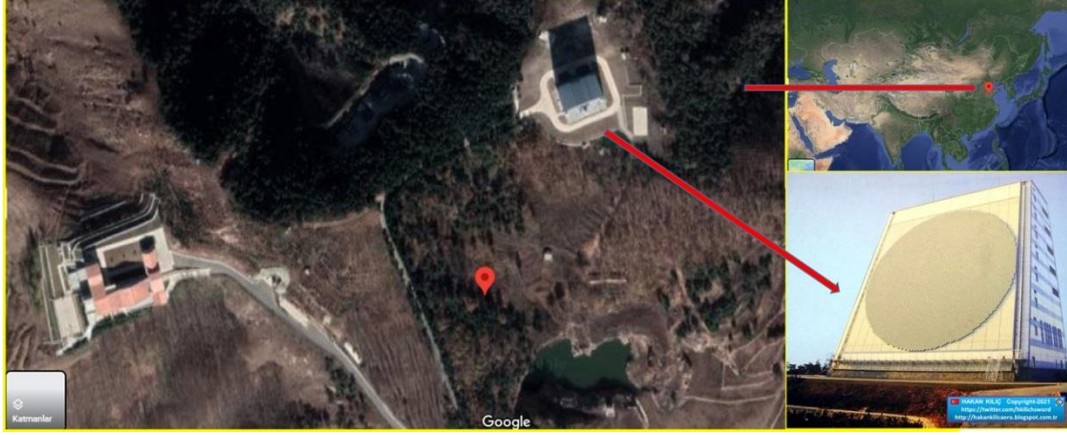
20 tanesi nükleer başlık taşıyan balistik füzelerden oluşan nükleer tugaylar olmak üzere toplam 40 füze tugayından oluşan PLARF (Çin Halk Cumhuriyeti Roket Kuvvetleri) ; Kuzey, Güney, Doğu, Batı ve

Merkez komutanlığı şeklinde teşkilatlanarak 5 bölüme ayrılmış olan Çin ordusunun içine dağıtılmış birliklerden müteşekkildir. PLARF'a bağlı bu füze tugayları bu ordulara entegre olsa da PLARF daha önce belirttiğim gibi direk olarak Çin Komünist Partisi'ne bağlıdır. Dünyanın en büyük kara konuşlu füze kuvveti olan PLARF, çok çeşitli füze sistemlerine sahiptir. Bunların yaklaşık yarısı, Tayvan'a karşı kullanılması amaçlanan SRBM'lerden oluşur.

Genelde kara konuşlu olan bu güç karadan fırlatılan seyir füzesi (GLCM), HGV (DF-17 gibi), SRBM, MRBM, IRBM, ICBM'lerden oluşur. Ayrıca donanmaya ait Jin sınıfı SSBN'lerdeki SLBM'ler de Çin'in deniz konuşlu nükleer kuvvetlerini oluşturur. Çin'in en uzun menzilli ICBM'leri (DF-5A, DF-31AG ve DF-41 vb.) ABD'nin herhangi bir yerindeki hedefleri vurabilecek menzile sahiptir.

info-grafik:https://i2.wp.com/missilethreat.csis.org/wp-content/uploads/2018/06/ChinaMissiles_Map_2020-scaled.jpg?ssl=1, kaynağı tarafından hazırlanmıştır.

Google Map aracılığı ile yakaladığım bu uydu fotosunda Çin'in Batı kıyısına yakın bölgesinde Güney Kore/Japonya paralelinde bir noktada Çin'e ait dev bir bina yüksekliğinde balistik füze erken uyarı radar tesisi görülmekte. ABD ve Rusya'da çok sayıda olan ve çepeçevre kaplayan bu tesislerin tüm dünyadaki dağılımını 3.bölümdeki 3.5.1A ve 3.5.1B numaralı haritada göstermişim. İşte bu da onlardan biridir. Çin de ABD ve Rusya gibi sabit, çok uzun menzilli, dev erken uyarı sensör ağı kurmaya başlamıştır. Bunları yani tüm dünyadaki UEWR/EWR'leri sonraki kitaplarda balistik füze savunma sistemlerini anlattığım başlıklarda tek tek, tesis tesis anlatacağım için bu kitapta ayrıntıya girmeyeceğim. Ancak bu Çin radarının da diğer iki ülkedeki muadilleri gibi yüksek irtifa/uzay ortamındaki balistik füzeleri 4.000-6.000 km uzaktan tespit edecek menzile sahip olduğuna inanıyorum. Radar binasının yüksekliği yani antenin genişliği bunu gösteriyor.

Kitaptan alıntıma burada son veriyorum. Kitabın Çin bölümünde de genel manada anlatmaya çalıştığım gibi Çin üçüncü nükleer güç olsa da henüz ABD-Rusya gibi 24 saat alarm durumunda başlık yüklenmiş halde yeterince balistik füze envanterine sahip değildir. Özellikle sıvı yakıtlı füzeleri zaten uzun süren bir yakıt yükleme ve yakıt yüklü bekleme teknolojisini barındıranlar da yeterince silo olmadığı için alarm durumundaki füze sayısı azdır. Diğer yandan mobil tekerlekli araçlar üzerindeki DF-41 ICBM ise henüz yeterli sayıda değildir. Bu yüzden yukarıda bahsettiğim gibi Çin ABD-Rusya örneğindeki silo tabanlı ICBM varlığını oluşturmak için çölde silolar inşa ederken burası için tabii olarak yeni füze ve dolayısı ile tahminen minimum 400 adet ek nükleer harp başlığını gelecekte üretmesi gerekecek veya planlamaktadır. Diğer yandan FOBS veya DF-17 HGV gibi yeni silah sistemleri ile Çin, daha önceki "Asgari Nükleer Caydırıcılık" politikası gereği geri kaldığı nükleer caydırıcılığı güncellemek için para musluklarını aşmış ve büyük bir stratejik planlama değişikliğine gitmiştir.

Editörün Notu: Okuduğunuz yazı Savunma Analisti **Hakan KILIÇ**'in büyük emekle yazdığı "**Balistik Füzeler 1 Dünyada Roketçiliğin Tarihsel Gelişimi ve Füze Sistemlerinin Teknik İncelenmesi**" isimli kitabından, yine yazar tarafından seçilen "*Çin'in yeni sürprizi Çinli FOBS (Franksiyonel Yörünge Bombardıman Sistemi)*" bölümünden aktarılmıştır.

İki kısımdan oluşan kitabın **birinci kısımda** roketçiliğin tarihsel gelişimi, roketlerin anatomisi, balistik füzelerin teknik incelenmesi ve nükleer silahlara bakan yönü anlatılıyor. **İkinci kısımda** ise ülkelerin envanterindeki balistik füzelerin teknik açıdan ayrıntılı incelenmesi yer alıyor. Bu bölümde sırası ile ABD-İngiltere, Rusya, Çin, İran, İsrail ve Türkiye envanterindeki ve üretimi balistik füzelerin (300 km ve üzeri) olanları tek tek anlatılıyor. Ancak Türk yapımı BORA füzesi de kitabın kapsamı içinde.

Son bölümde ise Türkiye'de üretilen tüm füze sistemleri kitabın ana konusunda olmadıkları için kısa özetler şeklinde anlatılıyor.

Papirus Yayınları tarafından yayımlanan kitap şu bölümlerden oluşuyor:

GİRİŞ

1.KISIM

ROKETÇİLİĞİN TARİHSEL GELİŞİMİ, ROKETLERİN "ANATOMİSİ", BALİSTİK FÜZELERİN TEKNİK İNCELENMESİ VE NÜKLEER SİLAHLARA BAKAN YÖNÜ

1.BÖLÜM

DÜNYADA ROKETÇİLİK VE ROKET ÇALIŞMALARININ TARİHSEL GELİŞİMİ

2.BÖLÜM

GÜDÜMSÜZ ROKETLER, BALİSTİK FÜZELER VE GÜDÜMLÜ FÜZELERİN TEKNİK DETAYLARI, GENEL ÖZELLİKLERİ VE ROKET/GÜDÜMLÜ FÜZELERİ OLUŞTURAN BÖLÜMLER

3.BÖLÜM

BALİSTİK FÜZELER VE NÜKLEER SİLAHLARIN BALİSTİK FÜZE İLE TAŞINMASI YÖNÜ İLE İNCELENMESİ

2.KISIM

ÜLKELERİN ENVANTERİNDEKİ BALİSTİK FÜZELERİN TEKNİK AÇIDAN AYRINTILI İNCELENMESİ

4.BÖLÜM

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ÜRETİMİ BALİSTİK FÜZELER

5.BÖLÜM

RUSYA FEDERASYONU ÜRETİMİ BALİSTİK FÜZELER

6.BÖLÜM

ÇİN HALK CUMHURİYETİ ÜRETİMİ BALİSTİK FÜZELER

7.BÖLÜM

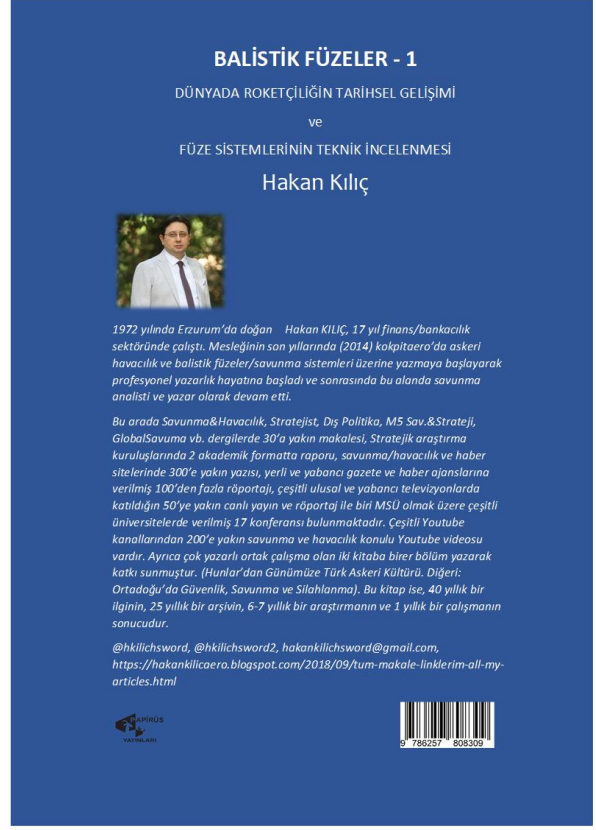
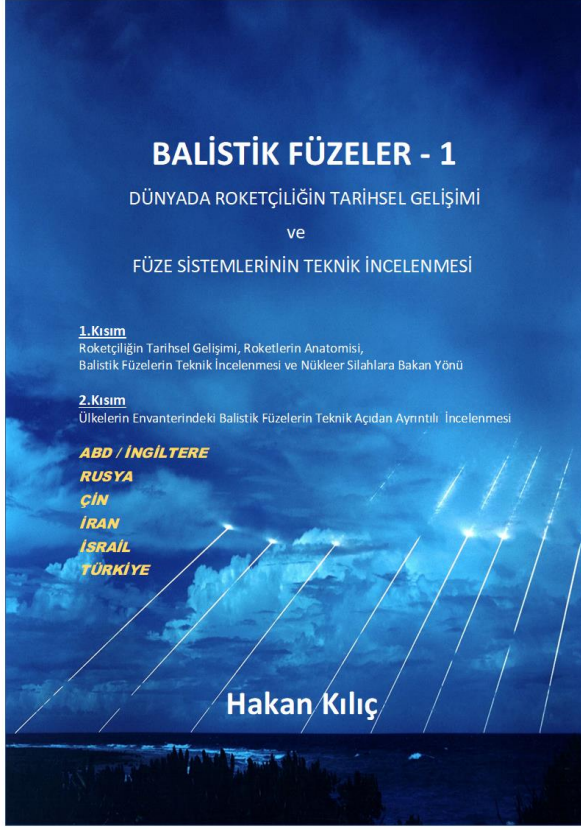
"İRAN BALİSTİK FÜZE PROGRAMI" VE İRAN İSLAM CUMHURİYETİ ÜRETİMİ BALİSTİK FÜZELER

8.BÖLÜM

"İSRAİL BALİSTİK FÜZE PROGRAMI", "İSRAİL NÜKLEER SİLAH PROGRAMI" NIN ÖZETİ VE İSRAİL DEVLETİ ÜRETİMİ BALİSTİK FÜZELER

9.BÖLÜM

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ÜRETİMİ BAZI FÜZE SİSTEMLERİNİN KISACA TANITIMI, BALİSTİK FÜZELERİ VE TÜRKİYE'YE YÖNELİK OLASI BALİSTİK FÜZE TEHDİDİ

Kitapla ilgili detaylı bilgiler için şu bağlantıyı kullanabilirsiniz.

https://papyrusyayinlari.com/index.php?route=product/product&product_id=173